

AdRem

Nummer 3

maart 2016

"Succulenta"

Afdeling "De Achterhoek"

Opgericht september 1975

Verenigingsavonden:

Iedere tweede donderdagavond van de maand in "**Kruidenhof te Malum**" In Eibergen.
Aanvang 20 00 uur.

Contributie:

Lidmaatschap € 15,00 per jaar. Te voldoen op bankrekeningnummer IBAN NL09RABO0356715841 t.n.v. Cactusvereniging "De Achterhoek".

Naast de contributie voor de afdeling, moet er ook nog € 27,00 contributie aan de landelijke vereniging "**Succulenta**" betaald worden.

Redactie:

Henk Viscaal.

Informatie:

Voor informatie over de vereniging kunt u op de hiernaast staande adressen terecht, of op de verenigingsavonden zoals hierboven vermeld staat.

Bestuursleden:

Voorzitter:

H.W. Viscaal,
Brinklaan 31,
7261 JH Ruurlo.
0573 452005

Scretaresse:

A. Heijnen,
Kuipersweg 9,
7107 BC Winterswijk.
0543 564314

Penningmeester:

D. Hoogstraten,
Rozenkamp 8,
7151 VN Eibergen.
0545 472778

Leden:

T. Welman,
Julianastraat 17,
7161 CP Neede.
0545 295813

J. Hardiek,
M. Krusemanstraat 122,
7513 HM Enschede.
053 4301499

AdRem

JAARGANG 36 NO 3 MAART 2016

WAT ER WEER ALLEMAAL AAN DE HAND WAS

Regelmatige pogingen om het reisverslag af te maken. Toch winnen steeds weer de herinneringen het van het tempo om het verslag af te maken. Ondertussen beginnen we al steeds meer te lonken naar een reis dit jaar naar Namibië. Dit zal dan ook weer drie maal genieten zijn. De eerste keer bij de voorbereidingen, de tweede keer tijdens de reis zelf en de derde keer tijdens de afwikkeling en het reisverslag. Het positieve mailtje dat we van Diddy mochten ontvangen over het genezingsproces van Rob is natuurlijk geweldig nieuws.

Zo zijn er nogal wat mensen in de lappenmand, of er in geweest. Hopelijk wordt dit toch een goed jaar voor hen allemaal.

Bij deze vraag ik al onze leden om op zaterdag 23 april 2016 voor 9 uur 's ochtends in de cactusoase aanwezig te zijn. Wij verzorgen als afdeling de jaarvergadering en ik vermoed dat er zo het een en ander klaar gezet moet worden. Meld je wel af zodat het juiste aantal mensen opgegeven kan worden voor de lunch die we tussen de middag hebben en ook daarbij kan een helpende hand zeer welkom zijn.

Tevens kunnen we na de vergadering en de lunch genieten van de planten die er bij Annie in de kas staan.

Ik ben benieuwd naar de lezing van Geert Borgonje. Wordt het een reisverhaal of gaat het over de planten die hij daar gevonden heeft, of wordt het een combinatie? Ik laat me graag verrassen.

Dat we een redelijk actieve vereniging zijn weten we natuurlijk al lang; toch wil ik een ieder uitnodigen om een of meerdere dagdelen aan het Lenteweekend wil meewerken. Ook een bijdrage aan de verloting die we houden is welkom. Er zijn altijd mensen die liever wat anders dan een cactus willen winnen. En wanneer we tijdens de jaarvergadering hebben gehoord wat de verloting opgebracht heeft, is een beetje medewerking zeker op zijn plaats.

H.V.

PLANT VAN DE MAAND

COTYLEDON WALLICHII

Ook hier weer een kleine naamsverandering. Nu eens niet in de tweede naam, maar in de geslachtsnaam.

Wel is het afgeleid van de oorspronkelijke naam en moet nu *Tylecodon* zijn. Tijdens mijn Zuid-Afrika-reis was ik erg blij toen ik de plant de eerste de beste dag al vond. De plant blijkt echter veel meer

voor te komen dan ik gedacht had. Tijdens het bezoeken van alle locaties hebben we de plant gevonden. Alleen de laatste dagen tussen de pinguïn niet. Het waren schitterend volgezogen planten, zoals op de foto, tot exemplaren die waarschijnlijk bij mij in de verzameling de vuilnisbak zouden halen en uit de verzameling verwijderd werden. Ik had het geluk dat er diverse planten in bloei stonden.

Alhoewel de bloei niet veel voor stelt. Wanneer je de literatuur naleest wordt er een bepaalde vindplaats aangegeven, terwijl we in het hele gebied, waar we deze reis geweest zijn, de plant regelmatig tegen kwamen. Een behoorlijk groot verspreidingsgebied dus. Hiermee in tegenspraak is de Lexikon van Jacobsen want hij geeft de vindplaats als onbekend op.

Als beschrijving van de plant geeft hij; een vertakte stam die 30 tot 35 cm hoog en tot 3 cm in doorsnede kan worden. Ik heb echter in de natuur planten gevonden die aanmerkelijk groter waren. De langwerpige ronde bladeren kunnen van 5 tot 10 cm worden en vallen redelijk snel af en geven de stam, door de restanten die zij achter laten het zo kenmerkende uiterlijk van de stam. De bloemstengel kan

tot 70 cm lang worden, wat weer klopt met wat ik in de natuur gezien heb. Hij was bijna uitgebloeid in de natuur maar aan de verdroogde bloemstelen waren de planten snel te ontdekken. We hebben geen zaden gevonden. Wil je de plant in je verzameling houden, houd er dan rekening mee dat het een wintergroeier is. Mijn exemplaar in de kas staat momenteel volop in het blad, ondanks dat de temperatuur niet boven de 8 °C komt. 's Zomers opletten met watergeven.

H.V.

FOTOGALERIJ

EEN DAGJE ZUID-AFRIKA

Dag 4: 30 oktober

Op de bijgevoegde kaart staat een lus aangegeven. Het doel was de gifbergpas en dan het rondje rijden. Toen we echter boven op de gifbergpas aankwamen bleek dat we alleen maar verder konden met een fourwheel drive. Dezelfde weg dus terug en niet het noodlot tarten omdat je nooit weet wat je dan onderweg tegen kan komen. Zoals gewoonlijk vertrekken we 's morgens redelijk

vroeg en gaan vanuit ons hotel naar de N7 en steken die over in de richting van Vredendal. Weinig interessant wat we hier zien. Op een aantal *Mesembryanthemum crystallinum* na. We gaan weer terug naar de N7 en volgen deze tot we de afslag Gifbergpas krijgen. Tot de eerste kruising waar we rechtsaf moeten hebben we gewoon een verharde weg, de rest is tot boven aan de pas onverhard, of beter gezegd niet geasfalteerd, maar altijd nog een goed bereidbare weg.

Voor Joke kan de dag al niet meer stuk, want na een paar kilometer rijden ziet zij in een weiland een trap lopen. Dit is een vogel die iets groter is dan een gans en hier voorkomt. Stoppen natuurlijk om te fotograferen, maar de afstand is net iets te groot om de vogel mooi op de foto te krijgen dus moeten we tevreden zijn met een wat wazig beeld.

Aan de linkerkant zien

we een weiland dat meer op een grindpad lijkt dan op een weiland. Hier moeten vetplanten te vinden zijn. Weer de auto aan de kant en het weiland in. Hier groeien duizenden exemplaren van *Argyroderma framesii*. Languit dus en fotograferen. Een goede foto zou natuurlijk voldoende moeten zijn, maar je ziet steeds weer planten die nog mooier zijn dan de vorige. Ook hier moet je weer moeite doen om niet op de planten te gaan staan. Tussen al dit plantengeweld door zie je regelmatig de bloeiwijzen van *Aloe falcata*. Wanneer we rechtsaf gegaan zijn op de onverharde weg, stoppen we om een opname te maken van de tafelberg die wel heel erg dominant het beeld bepaalt. Deze tafelberg is zelfs vanuit Vanrhynsdorp te zien. Een leuk oriëntatiepunt dus. Wanneer we de foto gemaakt hebben moeten we maken dat we in de auto komen want er komt een tegenligger aan en een van de nadelen van een onverharde weg is dat je enorme stofwolken krijgt en dat heb je liever niet in de auto. We rijden nu een heel eind vlakke weg maar zien in de verte de pas al opdoemen. Het lijkt alsof we tegen een rotwand op rijden en niet verder kunnen, maar wanneer we wat dichterbij zijn zien we hoe de weg verder loopt. Was de weg eerst grijsachtig met grind, nu is het een rood kleipad geworden. De weg is nog steeds goed berijdbaar maar wordt wel steeds smaller en de afgrond ernaast wordt steeds dieper en de wanden steiler. Wat te doen wanneer er een tegenligger aankomt. Je onthoudt dan goed de wat bredere plaatsen waar je

ruimte kunt maken voor eventuele tegenliggers. Wel regelmatig evenge-stopt om van het geweldige uitzicht te genieten.

Bij een klein beekje langs de weg maakt Joke een prachtige foto van een libelle.

Eigenlijk leent deze weg zich er voor om na iedere 100 m weer even te stoppen en van het uitzicht te genieten. Boven gekomen zetten we de auto op een open plek en lopen het veld in op zoek naar bijzondere planten. Tussen het struikgewas ziet het paars van bloeiende mesembry-anthums. Ook ontdekken we een pelargonium maar het is erg lastig om zo'n plant te determineren, dus blijft het gewoon bij pelargonium. Ook ontsnappen de vogeltjes niet aan de aandacht en een mooie vlinder vertikt het om stil te blijven zitten met opengevouwen vleugels. Het wordt een hele jacht die in het voordeel van de vlinder beslist wordt. Geen mooie foto dus.

Hierna beginnen we aan de terugweg en gaan nu recht door waar we vanochtend afgeslagen zijn. Ook nu weer bij een aantal grind velden gestopt om te zien of er ook andere mesems groeien, Maar de planten hier hebben we allemaal al een keer gefotografeerd. De enige die ons nog kan verleiden is een spin. Hij vraagt wel een engelengeduld want er staat inmiddels een stevige bries.

Via de achterkant komen we het dorp binnen en genieten een tijdje op het terras van het hotel totdat we naar ons restaurant gaan.

H.V.

PUZZEL

1	2	3	4	5		6	7	8	9		10		11	12
13					14		15				16	17		
		18			19	20			21	22				
23	24		25	26				27				28	29	
30		31		32			33			34	35			
	36		37						38				39	40
41			42			43		44			45	46		
47		48				49	50			51		52		
		53	54		55					56		57		58
59	60				61			62		63			64	
			65	66			67		68		69	70		
71		72		73		74		75		76		77		
		78	79			80				81	82			83
84	85		86		87			88			89		90	
91					92					93				

HORIZONTAAL

1 vis, 6 lichaamsdeel van een dier, 11 verbrandingsrest, 13 ritmefiguur, 15 gehoororgaan, 16 verharde huid, 18 toets alleen, 19 Europeaan, 21 slotwoord, 23 gereed, 25 proef, 27 in orde, 28 laagte tussen twee bergen, 30 verf, 32 oogafwijking, 34 rivier in Duitsland, 36 afgescheiden stand, 38 biersoort, 39 vogel, 41 onmeetbaar getal, 42 bijwoord, 44 daar, 45 naar beneden, 47 grond om een boerderij, 49 schoonheidsgevoel, 52 laatstleden, 53 enige, 56 vrucht, 59 boom, 61 huidvet, 63 boksterm, 64 voorzetsel, 65 nachtge-

VERTICAAL

1 metaal, 2 public relations, 3 reis, 4 windrichting, 5 tegenover, 7 insect, 8 als onder, 9 rijstbrandewijn, 10 afslagplaats bij golf, 11 reeds, 12 deel van een boerderij, 14 aanmelden, 17 slot, 20 Spaanse vrijheidsbeweging, 22 gemalen graan, 24 bedelmonnik, 26 gebakken vloertegel, 27 ondernemingsraad, 29 plaats in Zuid-Holland, 31 vogel, 33 aankomend, 35 naaldboom, 37 chemisch element, 38 rijstbrandewijn, 40 voertuig, 41 bloembed, 43 deel van een kachel, 44 en andere, 46 boom, 48 hevig, 50 drank, 51 Russisch schierei-

waad, 67 serviesgoed, 69 landbouwer, 71 vlaktemaat, 73 mannelijk dier, 75 soort, 77 niet erkend, 78 waterdoorlatend, 80 slot, 81 water in Zuid-Holland, 84 bergplaats, 86 ver in de tijd, 88 dun, 89 omlaag, 91 tocht, 92 weg met bomen, 93 gespannen

land, 54 drinkgerei, 55 vulkaan op Sicilie, 57 viseter, 58 zot, 60 gehoororgaan, 62 verduisterings materiaal, 64 ontkenning, 66 walvis, 68 familielid, 70 smaad, 71 mestvocht, 72 lengtemaar, 74 brandbare stof, 76 te zijner plaatse, 79 ieder, 82 loot, 83 woonboot, 85 slee, 87 reeds, 90 en andere

Onder de inzenders van de goede oplossing van de puzzel wordt een plantje verloot.

Lamsoor

Zie artikel Jur

TWEE HOBBY'S GEMAKKELIJK TE COMBINEREN

We gaan ook deze maand door met drie planten van ons eigen flora.

Als eerste deze keer de Kruisbladgentiaan (*Gentiana cruciata*) uit de Gentiaanfamilie (*Gentianaceae*). Het is een vaste plant die in Nederland op de rode lijst staat als stabiel en iets toenevend. De plant komt voor op natte, kalkhoudende zandgrond. Het liefst in de volle zon maar een beetje schaduw verdraagt hij ook wel. In de duinen is hij te vinden op noord hellingen. Hij komt in Nederland voor in de duinen van Zuid-Holland en heel zeldzaam in Limburg. De naam is afgeleid van de bladeren die paarsgewijs tegenover elkaar staan. De plant wordt tot 40 cm hoog en geeft blauwe bloemen met een wit hartje van juni tot augustus.

De Tweede plant is het Lamsoor (*Limonium vulgare*) uit de Strandkruidfamilie (*Plumbaginaceae*). Ook dit is een

vasteplant die zijn paarsrode tot blauwviolette bloemen heeft van juli tot oktober en wordt tot 75 cm hoog. Hij komt voor op schoren en zeedijken vooral op klei. Op de Waddeneilanden is hij algemeen en komt vaak samen met Zeealsem voor. De plant heeft aan de onderkant van het blad een zoutklieren, hier mee komt hij af van het te veel aan zout. Als de zon schijnt schitteren de bladeren van de zout

kristallen. Als de plant bloemen heeft komen er veel vlin-ders op af, omdat de bloemen veel nectar bevatten terwijl de rupsen van de Vedermot zich te goed doen aan de bladeren. Er wordt soms groente aangeboden onder de naam Lamsoor maar dat zijn niet de bladeren van deze plant maar van de Zeeaster (*Aster tripolium*). Daar de bladeren van deze planter sterk op elkaar

lijken is deze verwisseling gemaakt. Wat de naam betreft Limonium betekend : natte weideplant en vulgare : gewoon.

De derde plant is een minder opvallende dan de twee hiervoor, maar ik ben er altijd naar opzoek daar mij vogels gek op de zaden zijn. De zaden worden door al mijn vogels gegeten en bevatten veel vitamine C verder zijn ze hoestdempend, spijsverteringverbeterend en aansterkend. Het gaat om de Gewone Raket (*Sisymbrium officinale*) uit de Kruisbloemfamilie (*Cruci-*

ferae). Deze geelbloeiende plant wordt tot 80 cm hoog en is 1 jarig. De bloei is van mei tot in september. De plant komt zeer algemeen voor langs wegen en op ruwe terreinen. De naam Raket komt van het Franse roquette, wat is afgeleid van het Latijnse eruca wat de naam is voor Koolplant. Terwijl *Sisymbrium* komt van het Griekse *sisymbriion* een aanduiding voor Aromatische planten. Het is een samenstelling van *si* (zeer) *sys* (Zwijn) en *ambrius* (neus). De plant groeit vaak bij polassen waar het Zwijn zich rond woelt. Terwijl *officinale* betekend: Geneeskrachtig. Het werd als een hoestmiddel gebruikt. Tot de volgende maand.

Jur

MUURBLOEMPJES

Tijdens een reis in Turkije zag ik *Centranthus ruber* of rode valeriaan op een muur groeien met de Bosporus als achtergrond. Het afgelopen jaar tijdens een tuinreis in Engeland werd een muur van een kasteel door deze planten opgevrolijkt. De rode spoorbloem zoals de plant tegenwoordig heet, hoort thuis in Kamperfoeliefamilie, *Caprifoliaceae*. *Centranthus* komt van het Griekse Kentron wat spoor betekent en anthus wat bloem betekent. Een verwijzing naar de spoorvorming aan de basis van de bloem. Oorspronkelijk komt ze uit het Middellandse zeegebied en groeit daar op zonnige droge plaatsen met een kalkrijke bodem. Dit kunnen zijn; rotsspleten, rotswanden, oude muren, kademuren en andere steenachtige plaatsen.

Centranthus ruber heb ik lang geleden ook aangeplant, maar na een of twee jaar verdween ze weer. Het is een kort levende vaste plant die tot 80 cm hoog kan worden. De stengels zijn evenals de lancetvormige tot eironde bladeren grijsblauwgroen berijpt. De geurige pluimvormige bloemen zijn wit of rozerood en bloeien in juni en augustus.

De pluim kan tegelijkertijd knoppen , bloemen en zaden hebben. Eventueel kan *Centranthus* terug gesnoeid worden en voor de tweede keer in bloei komen. Vermeerdering vindt plaats doormiddel van zaaien in het vroege voorjaar of augustus. Zowel solitair als in groepen is ze goed te combineren met grassen, riddersporen, salvia's, margrietten en blauw bloeiende geraniums.

De cultivar *Centranthus ruber* 'Coccineus' heeft donkerrode bloemen en de cultivar *Centranthus ruber* 'Albus' heeft witte bloemen.

Ik probeer dit jaar een paar planten te bemachtigen. Er is vast nog wel een plek in een van mijn borders waar deze leuke planten voor een tijdje willen groeien.

De krokodillenboom heeft ondertussen de Latijnse naam gekregen. Rob Hoogstraten en Rob van de Pols hebben zich er over de naam gebogen en de laatste Rob heeft na lang zoeken de naam gevonden. De boom is de *Pangal buaya*.

Trudy

MET EEN BOEKJE IN EEN HOEKJE

Dit keer maar weer eens een Frans boekje dat ik aan een van de bezoeken aan Erna in Zuid-Frankrijk heb overgehouden. In Frejus is een behoorlijk uitgebreid tuincentrum met een afdeling..... U raadt het al; boeken. Ook de cactusboeken zijn hier ruim gesorteerd. Een mooi excuus dus wanneer we weer eens op bezoek zijn om een bezoek aan het tuincentrum te brengen. Vertaald is de titel van het boek 'De cactussen en vetplanten' als ondertiteling ontdekken en slagen.

Het boek begint met de vraag wat een cactus is. Waarop vervolgens de respiratie van de planten aan de orde komt. Tevens wordt het verschil naalden, doornen en areolen behandeld. Nadat er van een aantal planten wetenswaardigheden uit de geschiedenis van die plan-

ten wordt behandeld gaat hij naar de regelgeving zoals we die nu kennen vanuit de Cites-wetgeving. Ook beschrijft hij het vergunningstelsel om planten binnen de EU te kunnen vervoeren en er in te handelen.

We krijgen dan een ruime indeling van de succulenten en tot welke groep ze behoren. We gaan dan verder met de diverse vormen van aanpassing en dan de klimatologische, de Morfologische en de fysiologische. Dit wordt allemaal duidelijk, maar summier behandeld.

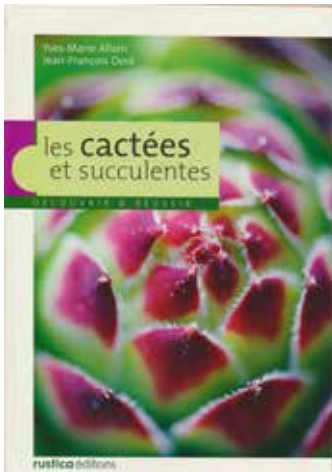
We krijgen na dit hoofdstuk de verzorging van de planten waarbij aandacht besteed wordt aan potgrond, desinfectie, het vermeerderen door zaaien en de vegetatieve vermeerdering.

Vervolgens komen ziektes parasieten en hun behandeling aan bod. Bij de behandeling van de diverse planten maakt hij een verdeling in: zuilcactussen, maar ook diverse euphorbia's, hangende planten, bolvormen met als onderscheid met en zonder doornen, rozet vormende planten, caudex-planten, succulenten met bladeren, schijfcactussen en levende stenen.

Het boek eindigt met een glossary van termen die in het boek gebruikt zijn. Veel van de foto's in het boek zijn opgenomen in de een of andere cactustuin. Sommige handelingen worden met tekeningen verduidelijkt. Een van de leukste foto's vond ik die waarbij een cactus met een scheerkwast van stof wordt ontdaan.

Door de fraaie foto's ook als kijkboek geschikt.

H.V.

ONDER ONS GEZEGD

Verslag van de jaarvergadering op donderdag 11 februari. De voorzitter opent deze avond met de huldiging van Diddy Hoogstraten. Zij is 25 jaar bestuurslid waarvan 23 jaar penningmeester. Behalve als penningmeester zet zij zich enorm in voor de vereniging, denk aan het lenteweekend en alle catering voor onze avonden. Ze krijgt een envelop overhandigd met 25 euro erin waar ze misschien met het reisje wel enkele leuke plantjes voor kan kopen. Diddy, bedankt!!! Er is een mail van Piet Hoogers. Hij heeft een nieuwe heup gekregen. Hij heeft behoorlijk veel spierpijn, een griep en een blaasontsteking gehad, maar hopelijk gaat het nu de goede kant op. We hebben een kaart gestuurd.

Zowel het jaarverslag als het financieel verslag worden onder dankzegging goedgekeurd. Johan van Dijk en Tonnie Woerts hebben de financiën gecontroleerd en deze waren perfect in orde. Volgend jaar zitten Tonnie en Gerda te Veldhuis in de kaskommissie. Trudy Welman is als bestuurslid aftredend en wordt met applaus herkozen. Henk Roozegaarde merkt op dat volgens hem de bijeenkomsten wel erg veel reisverslagen bevatten. Hij vraagt of er ook eens andere onderwerpen aan bod kunnen komen zoals winterharde succulenten, naamgeving, bonsaisucculenten etc. We proberen in mei een kleine bespreking te houden hierover. Na dit officiële gedeelte laat Rob Hoogstraten plaatjes zien en vertelt over de planten in zijn rotstuin. Als hij een titel zou moeten bedenken, zou het iets worden als "Successen en mislukkingen" Hij heeft o.a. een veengedeelte, kalkgedeelte en een koude bak. Hier staan ook prachtige winterharde echinoceussen in, die in bloei staan.

In maart willen we graag de opgave voor de ledenvergadering van Succulenta in Ruurlo op 23 april en de opgave voor het reisje op 28 mei.

Annie.

AGENDA

Uitnodiging voor de bijeenkomst op donderdag 14 april 2016 in de “Kruidenhof te Mallum” in Eibergen.

Aanvang 8 uur.

Agenda:

1. Opening. Mededelingen. Ingekomen stukken.
2. Lezing Jan Lubbers.
3. Pauze en verloting.
4. Vervolg lezing.
5. Rondvraag en bespreking lenteweekend.
6. Sluitng.

Agenda 10 maart 2016:

1. Opening. Mededelingen. Ingekomen stukken.
2. Lezing Geert Borgonje.
3. Pauze en verloting.
4. Vervolg lezing.
5. Rondvraag.
6. Sluiting.

Met vriendelijke groeten en tot ziens,

Het bestuur.

Jaarprogramma 2016

- 14 Januari   Henk Viscaal lezing Zuid-Afrika 2015.
- 11 Februari   Jaarvergadering + Rob Hoogstraten.
- 10 Maart   Lezing Geert Borgonje Jordanie en Israel.
- 14 April   Lezing Jan Lubbers Corsica.
- 30 April/1 Mei Lenteweekend.
- 12 Mei   Diddy Hoogstraten Tuinreis.
- 28 Mei   Cactusreisje.
- 9 Juni   Tuinbezoek Diddy en Rob Hoogstraten.
- 14 Juli   Tuinbezoek.
- Augustus   Vakantie.
- September   Gert Ubink lezing.
- 13 Oktober   Lezing Trudy.
- 10 November   Ruilavond.
- 8 December   Praat / Spel ? Fotoavond.

OPEN DAG

ZATERDAG 4 JUNI 2016

Mijnsherenweg 20
1433 AS Kudelstaart

Tel. 0297 326880
Fax. 0297 343089

Inhoud

Wat er weer allemaal aan de hand was	33
Plant van de maand	34
Fotogalerij	35
Een dagje Zuid-Afrika	36
Puzzel	40
Twee hobby's gemakkelijk te combineren	42
Steengoed	44
Met een boekje in een hoekje	46
Onder ons gezegd	47
Agenda	48